

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 11248/2556

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) โดยบริษัทบริหารสินทรัพย์อัลฟาแคปปิตอล จำกัด ผู้เข้าสวมสิทธิเป็น
คู่ความแทนโจทก์ บริษัทแอล พี เอ็น กรุ๊ป จำกัดผู้ร้อง บริษัทแอล พี เอ็น เพลทมิล จำกัด (มหาชน) กับพวกจำเลย
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 90/60, ป.พ.พ. มาตรา 150, ป.พ.พ. มาตรา 744

ย่อ / หลักกฎหมาย

ตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 90/60 วรรคสอง ความรับผิดชอบของผู้ร้องในฐานะผู้จำนองมี
ต่อโจทก์เดิมเพียงใด ย่อมเป็นไปตามกฎหมายต่าง ๆ ซึ่งว่าด้วยความรับผิดชอบของบุคคลในทางแพ่ง
การที่แผนฟื้นฟูกิจการกำหนดให้เจ้าหนี้ต้องทำหนังสือปลดภาระการจำนองและให้ผู้จำนองคืน
ความผูกพันตามสัญญาทุกฉบับ ย่อมเป็นการขัดต่อบทกฎหมายดังกล่าวอันเป็นกฎหมายเกี่ยวกับ
ความสงบเรียบร้อยของประชาชน จึงตกเป็นโมฆะตาม ป.พ.พ. มาตรา 150 ผู้ร้องในฐานะผู้จำนอง
จึงไม่หลุดพ้นจากความรับผิดในหนี้ส่วนที่ขาด ผู้สวมสิทธิเป็นคู่ความแทนโจทก์ย่อมมีสิทธินำ
เจ้าพนักงานบังคับคดียึดทรัพย์จำนองของผู้ร้องได้ กรณีไม่มีเหตุที่จะเพิกถอนการยึดที่ดินของผู้ร้อง

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากศาลฎีกาพิพากษาให้จำเลยที่ 1 ที่ 3 ที่ 4 และที่ 5 ร่วมกันชำระเงินตามสัญญา
ทรัพย์สินที่ 23 ฉบับ แก่โจทก์ หากจำเลยที่ 1 ที่ 3 ที่ 4 และที่ 5 ไม่ชำระให้ยึดทรัพย์จำนองของ
จำเลยที่ 4 และที่ 5 ออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระ ถ้าไม่พอชำระให้ยึดทรัพย์สินอื่นของจำเลย
ที่ 1 ที่ 3 ที่ 4 และที่ 5 ขายทอดตลาดนำเงินมาชำระจนครบถ้วน และให้จำเลยที่ 2 ในฐานะ
ผู้จำนองร่วมรับผิดชอบหนี้ของจำเลยที่ 1 ดังกล่าวแก่โจทก์ แต่ทั้งนี้จำเลยที่ 2 ไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบ
กว่าต้นเงินตามวงเงินในสัญญาจำนอง 80,000,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยของต้นเงินดังกล่าวใน
อัตราเดียวกับที่จำเลยที่ 1 ต้องรับผิดชอบแต่วันผิดนัดจนกว่าจำเลยที่ 2 จะชำระเสร็จ หากจำเลยที่
2 ไม่ชำระ ให้ยึดทรัพย์จำนองของจำเลยที่ 2 คือที่ดินโฉนดเลขที่ 6266, 6283, 6422, 8249,
10595, 10703, 16658 และ 17143 ตำบลสองคลอง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา พร้อม
สิ่งปลูกสร้างขายทอดตลาดนำเงินมาชำระ หากไม่พอชำระให้ยึดทรัพย์สินอื่นของจำเลยที่ 2
ขายทอดตลาดนำเงินมาชำระจนครบจำนวนหนี้ต้นเงินและดอกเบี้ยเท่าที่จำเลยที่ 2 ต้องรับผิด
ต่อมาบริษัทบริหารสินทรัพย์อัลฟาแคปปิตอล จำกัด เข้าสวมสิทธิเป็นคู่ความแทนโจทก์และนำ
เจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินของจำเลยที่ 2 ดังกล่าว เพื่อนำออกขายทอดตลาด จำเลยที่ 2
ยื่นคำร้องว่า หลังจากศาลมีคำพิพากษาดังกล่าว จำเลยที่ 1 ยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการต่อ
ศาลล้มละลายกลาง โดยบริษัทแอล พี เอ็น แพลนเนอร์ จำกัด เป็นผู้ทำแผนและบริหารแผนและ
โจทก์เดิมในฐานะเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ยื่นคำขอรับชำระหนี้ตามคำพิพากษาต่อ
เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นเจ้าหนี้ลำดับที่ 2 ตามแผนของจำเลยที่ 1 กำหนดให้เจ้าหนี้ต้อง
ทำหนังสือปลดภาระการค้ำประกันโดยมีเงื่อนไขการปลดภาระการค้ำประกันในส่วนผู้จำนองว่า
เมื่อเจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้เสร็จสิ้นครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในแผนทุกฉบับของจำเลยที่ 1 เจ้าหนี้
ยินยอมปลดภาระการจำนองที่ผู้จำนองมีต่อเจ้าหนี้และให้ผู้จำนองคืนความผูกพันตามสัญญาทุก
ฉบับที่ได้ทำไว้กับเจ้าหนี้ทันที หลังจากนั้นเจ้าหนี้จะต้องคืนหลักฐานการจำนองทั้งหมดให้แก่
ผู้จำนองหรือผู้บริหารแผนภายใน 10 วัน นับแต่วันที่เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้

ในแผน การที่จำเลยที่ 1 ยังคงผ่อนชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ตามแผน โจทก์เดิมยังไม่สามารถยึดและขายทอดตลาดทรัพย์สินจำนองได้ตามมาตรา 90/60 แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 ผู้เข้าสวมสิทธิเป็นคู่ความแทนโจทก์ย่อมต้องรับสิทธิและหน้าที่ตามที่โจทก์เดิมมีต่อผู้ร้อง การที่ผู้เข้าสวมสิทธิเป็นคู่ความแทนโจทก์นำเจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินของผู้ร้องดังกล่าวเป็นการไม่ชอบขอให้เพิกถอนการยึดและงดการขายทอดตลาดทรัพย์สินดังกล่าว ผู้เข้าสวมสิทธิเป็นคู่ความแทนโจทก์ยื่นคำคัดค้านว่า ตามแผนฟื้นฟูกิจการมีสาระสำคัญให้จำเลยที่ 1 ผ่อนชำระหนี้แก่เจ้าหนี้หากจำเลยที่ 1 ชำระหนี้เสร็จสิ้นครบถ้วนตามแผน เจ้าหนี้ยินยอมปลดภาระหนี้การค้ำประกันจำนอง และจำนำทั้งหมดให้แก่ผู้ค้ำประกันและ/หรือผู้จำนอง และ/หรือผู้จำนำ ตามสัญญาทุกฉบับที่ได้ทำไว้กับเจ้าหนี้ทันที และต้องไถ่ถอนจำนองให้แก่ผู้จำนอง ผู้บริหารแผนให้โจทก์เดิมจัดทำหนังสือปลดภาระหนี้ค้ำประกัน เมื่อที่ประชุมเจ้าหนี้มีมติเห็นชอบด้วยแผนโดยไม่มีเจ้าหนี้รายใดคัดค้าน และศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผนแล้ว คำสั่งศาลล้มละลายกลางที่เห็นชอบด้วยแผนของจำเลยที่ 1 ย่อมผูกพันเจ้าหนี้ทุกรายที่ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้รวมทั้งโจทก์เดิม อย่างไรก็ตามคำสั่งเห็นชอบด้วยแผนของศาลล้มละลายกลางมีผลผูกพันเฉพาะจำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นลูกหนี้ที่ต้องชำระหนี้ตามที่กำหนดในแผนเท่านั้น ส่วนบุคคลอื่น ๆ ซึ่งต้องร่วมรับผิดชอบกับลูกหนี้ เช่น ลูกหนี้ร่วม ผู้ค้ำประกัน หรือบุคคลที่อยู่ในลักษณะเดียวกับผู้ค้ำประกัน ความผิดของบุคคลดังกล่าวมีอยู่เพียงใด ย่อมเป็นไปตามบทบัญญัติว่าด้วยความรับผิดชอบของบุคคลในทางแพ่ง คำสั่งศาลล้มละลายกลางที่เห็นชอบด้วยแผนไม่มีผลเปลี่ยนแปลงความรับผิดชอบของผู้ร้องตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 90/60 ดังนั้น หนี้ในส่วนที่ผู้ร้องต้องรับผิดชอบร่วมกับจำเลยที่ 1 ย่อมระงับไปเฉพาะส่วนที่เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการหนี้ในส่วนที่ขาดอยู่จำเลยที่ 2 ยังต้องรับผิดชอบอยู่ตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบทางแพ่ง เมื่อปรากฏตามคำร้องของผู้ร้องว่า จำเลยที่ 1 ผ่อนชำระหนี้แก่ผู้บริหารแผนยังไม่ครบถ้วนและการดำเนินการตามแผนเป็นเรื่องในอนาคตซึ่งไม่แน่นอนว่าผู้บริหารแผนจะสามารถดำเนินการได้สำเร็จหรือไม่ และแม้ว่าในอนาคตโจทก์เดิมอาจจะได้รับชำระหนี้ครบถ้วนตามแผน โจทก์เดิมก็ยังมีสิทธิเรียกร้องหนี้ส่วนที่ขาดจากผู้ร้องอยู่ ที่ผู้ร้องอ้างว่าแผนกำหนดให้โจทก์เดิมปลดภาระการประกันจากผู้ค้ำประกันของจำเลยที่ 1 นั้น เป็นข้อกำหนดให้ผู้ค้ำประกันหรือลูกหนี้ร่วมหลุดพ้นความรับผิดชอบไปเสียทีเดียว โดยไม่คำนึงว่าเจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้ครบถ้วนแล้วหรือไม่ ถือว่าขัดต่อพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 90/60 วรรคสอง อันเป็นกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน ข้อกำหนดดังกล่าวจึงตกเป็นโมฆะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 150 โจทก์เดิมและผู้เข้าสวมสิทธิเป็นคู่ความแทนโจทก์ย่อมมีสิทธิเรียกร้องให้ผู้ร้องชำระหนี้ได้และมีสิทธิบังคับคดีทรัพย์สินจำนองของผู้ร้องโดยชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ยกคำร้องศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางได้ส่วนแล้วมีคำสั่งยกคำร้องค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ ผู้ร้องอุทธรณ์คำสั่งต่อศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศวินิจฉัยว่า มีปัญหาที่จะต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องว่า มีเหตุจะต้องเพิกถอนการยึดที่ดินของผู้ร้องตามคำร้องหรือไม่ เห็นว่า คำสั่งศาลซึ่งเห็นชอบด้วยแผนไม่มีผลเปลี่ยนแปลงความรับผิดชอบของบุคคลซึ่งเป็นหุ้นส่วนกับลูกหนี้ หรือผู้รับผิดชอบร่วมกับลูกหนี้ หรือผู้ค้ำประกัน หรืออยู่ในลักษณะอย่างผู้ค้ำประกันของลูกหนี้ในหนี้ที่มีอยู่ก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 90/60 วรรคสอง ผู้ร้องซึ่งเป็นผู้จำนองจึงต้องรับผิดชอบต่อโจทก์เดิม สำหรับความรับผิดชอบของผู้ร้องมีต่อโจทก์เดิมเพียงใด

ยอมเป็นไปตามกฎหมายต่าง ๆ ซึ่งว่าด้วยความรับผิดชอบของบุคคลในทางแพ่ง แม้ได้รับความจากทาง
นำสืบของผู้ร้องว่า การตกลงว่าจะให้มีการปลดภาระหนี้ของผู้ค้าประกันนั้น เจ้าหนี้ผู้มีฐานะเป็น
เจ้าหนี้ในมูลหนี้ค้ำประกันได้ประชุมหารือกันจนได้ข้อยุติว่าให้ปลดภาระค้ำประกันของผู้ค้าประกัน
ได้ และเจ้าหนี้ที่มีภาระหนี้ค้ำประกันร่วมพิจารณาเห็นชอบในเนื้อหาหนังสือปลดภาระค้ำประกัน
แล้วก็ตาม แต่ผลของคำสั่งเห็นชอบด้วยแผนมีผลเฉพาะตัวจำเลยที่ 1 (ลูกหนี้) ในคดีฟื้นฟูกิจการ
เท่านั้นที่จะหลุดพ้นจากหนี้ที่มีอยู่ก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผนแล้วมาผูกพันตามหนี้ที่
กำหนดไว้ในแผน ส่วนบุคคลอื่นซึ่งต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 (ลูกหนี้) จะต้องรับผิดชอบไม่ต้อง
เป็นไปตามกฎหมายต่าง ๆ ซึ่งว่าด้วยความรับผิดชอบของบุคคลในทางแพ่ง ดังนี้ ในส่วนตัวจำเลยที่ 1
(ลูกหนี้) ย่อมได้รับการปลดเปลื้องความรับผิดชอบในส่วนที่ขาดโดยผลของกฎหมายฟื้นฟูกิจการ แต่ใน
ส่วนผู้ร้องผู้จำนองจะหลุดพ้นความรับผิดชอบต่อเมื่อหนี้นั้นได้ระงับสิ้นไปตาม
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 744 การที่แผนฟื้นฟูกิจการในคดีดังกล่าวกำหนดให้
เจ้าหนี้ต้องทำหนังสือปลดภาระการจำนองว่า เมื่อเจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้เสร็จสิ้นครบถ้วนตามที่
กำหนดไว้ในแผนแล้ว เจ้าหนี้ยินยอมปลดภาระการจำนองที่ผู้จำนองมีต่อเจ้าหนี้และให้ผู้จำนองสิ้น
ความผูกพันตามสัญญาทุกฉบับที่ได้ทำไว้กับเจ้าหนี้ นั้น ย่อมเป็นการขัดต่อพระราชบัญญัติ
ล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 90/60 วรรคสอง ดังกล่าว อันเป็นกฎหมายเกี่ยวกับ
ความสงบเรียบร้อยของประชาชน ข้อกำหนดดังกล่าวจึงตกเป็นโมฆะตาม
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 150 ผู้ร้องในฐานะผู้จำนองจึงไม่หลุดพ้นจากความ
รับผิดชอบในส่วนที่ขาด ผู้สวมสิทธิเป็นคู่ความแทนโจทก์ย่อมมีสิทธินำเจ้าพนักงานบังคับคดี
ยึดทรัพย์จำนองของผู้ร้องได้ กรณีไม่มีเหตุจะเพิกถอนการยึดที่ดินของผู้ร้องตามคำร้อง ที่
ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางมีคำสั่งยกคำร้องนั้น ชอบแล้ว อุทธรณ์
ของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นนี้ให้เป็นพับ

องค์คณะ

สมควร วิเชียรวรรณ · อร่าม เสนามนตรี · วีระพล ตั้งสุวรรณ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/11248/2556>